

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputatio De Statv In Qvo Sint Beatorvm Animae Post
Hanc uitam, ante ultimi iudicij diem**

Dévay Biró, Mátyás

[Nürnberg], [1537]

VD16 D 1300

Propositio Tertia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34195

CENSURA.

Historiæ uero sunt uel legis, uel promissionis, comminationis, permissionis, uel consilij testimonia.

CONDEM. CENSURAE.

Cum illud unicum sit Pauli de uirginibus consilium, 1. Cor. 7. non uideo quam habeat historiam. Cæterum ut comminatio coincidit cum lege, sic permissio cum promissione, & ita uere sequitur mea propositio. In historijs multum cõsolationis est pijs, de iustorum liberatione, de impiorum perditione. Subuersiõem pentapolis exemplum impiorum uocat Petrus. Sed hic semel dictum esse uolo, hunc Aristarchum meum, ne in una saltem harum propositionum recte sentire, adeo insulsus est Theologus, etsi sit Vuarodiensis prædicator apud Maioritas & Fabri discipulus.

PROPOSITIO TERTIA.

Lex pugnat cum natura, gratia uero perficit naturam, Quæ lex est duplex: Naturalis & positiua. Naturalis, quod tibi non uis, alteri non feceris.

CENSURA.

Contradicit ut uidetur sibimet, & Euangelio. Nam si lex naturæ est hæc quod tibi &c. bona est & Euangelio consona. Quomodo ergo lex scripturæ bona pugnat cum lege naturæ bona?

CONDEM. CENSURAE.

i 2

Quod

Lex est

Hieronymus

Augustinus

Roma. 3. et 5.

1. Cor. 15.

Proverb. 6.

Rom. 8.

poenitentia p^a p^{ma}

poenitentia p^a p^{da}

Quod lex pugnet cum natura nostra, & quod gratia perficiat naturam, uide uel Lyranum Hebrae. 10. Porro lex est uita Dei uoluntas, quae iubet, quales nos esse, quid facere, quid omittere oporteat, & damnat hos, qui non sunt tales, qui non faciunt ea, quae ipsa praecipit. Hierony. Gal. 4. Lex est facere quae facienda sunt, uitare quae uitanda. Augustinus de spiritu & littera cap. 9. Ostendit tantummodo lex quid faciendum, quid uide cauendum sit, est enim per legem agnitio peccati quae profert peccatum non aufert. Rom. 3. Per legem agnitio peccati. Et 5. Lex subintrat ut abundet delictum. 7. 4. & 1. Cor. 15. Virtus peccati lex, est enim lex prorsus inimica naturae, & speculum immundicie nostrae. Proverb. 6. Lucerna mandatum, & lex lux. Nam haec praecipit illa, quae natura nulla potest ratione implere, impossibile est enim legi in qua infirmatur per carnem, Rom. 8. Et ita deformat naturam, ut cum in sui cognitionem eam duxerit, desperare facit. Exigit enim illam imaginem, in qua Adam creatus erat, sanctus, iustus, uerax, haeres bonorum spiritus, obediens, rectus, ut postea uidebimus, si haec praestare non possis proprijs uiribus, arguit, accusat, damnat. Hoc est proprium legis, deformare naturam, & omnes eius uires prostrernere. Haec est prima pars poenitentiae, contritio, id est, cognitio nostri, imbecillitatis, inutilitatis, impotentiae nostrae. Ita enim deformamur lege, cum suum in nobis egerit officium, ut uel teste nostra conscientia, quae est mille testes fateamur, nos natura, non nisi aeternam mortem comeruisse, nos esse filios irae, sic descendimus in nostram pelliculam lege duce, ut plane uideamus quam sit nobis curta suppellex, & nisi accedat altera pars poenitentiae, quae est fides in promissionem, sine dubio damnatur ut Cain, Saul, Iudas, sed si ex contritione ad fiduciam Christi assurgimus, iam dulcescet nobis uerbum legis, fide sarcientes defectum naturae, id est,

est, alieno merito Christi, qui factus est nobis a Deo iustitia, 1
sanctificatio, redemptio, ut si propria iusticia, sancti, iusti, 1
perfecti, integri esse non possumus, nil refert, si sis aliena iu- 1
sticia iustus. Et sic natura, quæ infirmabatur per legem, quæ 1
deformabatur lege, gratia perficitur, id est, dona Dei, quod 1
est Christus Ioan. 4. Et si lex impossibilia præcipit nostris ui- 1
ribus, Deus possibilis promittit suis fidelibus. Deo enim 1
omnia sunt possibilis, Marci 9. Sicq; perfecti erimus, & sine 1
macula, cum domino Deo nostro, Deut. 18. Sic seruati sunt 1
ab æterno omnes sancti, qui omnes uere cõtriti sunt, cogno- 1
scentes suam naturã a deo peccatricem. Sed ex hac contritio- 1
ne quæ & legalis pœnitentia dicitur, ut Iudæ, fide in Chri- 1
stum fecerunt gradum, ut Petrus, Dauid. Sicq; duplici cog- 1
nitione egemus omnes, nostri & Christi, hæc erigit, illa pro- 1
sternit, hæc consolatur, illa deterret, hæc serenat, uiuificat,
illa arguit, damnat, sed Christus potētior est nostra natura.
Si cor nostrum damnat nos, fiduciam habemus in Christo,
qui legem, id est, patris uoluntatem pro nobis impleuit, &
suam perfectionem nobis dat gratuito. Gratia ergo, id est,
fauore Dei per Christum (unguentū enim a capite Aaron
descendit in barbam) perficimur siue reintegramur. Fauet
enim Deus nobis propter Christum, per quem dat nobis sua
dona, Ephe. 4. Neq; sunt contraria, lege naturam deforma- 1
ri, & dictum Christi: quod tibi uis &c. esse legem naturæ. 1
Hoc idem uel ipse Gracianus Monachorum antistes, prima 1
dist. docuit: Lex naturæ est notitia naturalis quæ indicat,
quæ sint recta, quæ non, honesta uel inhonesta. Chryso- 1
stom. 1
Luca 6. Est autem nobis insita lex naturalis, per quã dino- 1
scimus quid sit uirtus & uicium. Lege naturæ etiam ipse 1
Deus cognoscitur esse unus, bonus, potens, misericors, sapi- 1
ens, ut multi Ethnicorum philosophorum cognouerunt,
sed natura sine Spiritu sancto non assentitur huic notitia,
qui

Joan. 4.

Marci. 9.

Deut. 18.

Ephe. 4.

Gracianus

Chryso-
stom.

philosophi

qui enim Christi sunt spiritu Dei aguntur. Credunt Deum philosophi misericordem esse, sed his qui sunt sine peccato. Et cum habeant naturæ notitiã, expertes Euangelij, & remissionis peccatorum per Christum, non consistunt in tentationibus, sed desperant. Et ne legem quidem naturæ possumus præstare, in multis enim offendimus omnes. Bonum mihi adiacet, sed perficere non inuenio. Video meliora proboq, deteriora sequor. Et ideo illa regula dicitur lex naturæ. sed non dicit Christus, quod etiam illam implere possumus ex nobis, sed sanctis hæc imperfectio nõ imputatur propter fidem, Sed postea plura de hoc negotio dicam.

PROPOSITIO QVARTA.

Lex positiva duplex. Diuina, Humana. Diuina, ut summatim dicam, est, ipse Decalogus fidem & charitatem præcipiens.

CENSURA.

Lex diuina in prima tabula decalogi, præcipit fidem spem & charitatem erga Deum. In secunda tabula præcipit charitatem erga proximum.

CONDEM. CENSURAE

Christus totam legem & prophetas in duo maxima mandata diuisit, Matth. 22. Nam omnia præcepta in fide erga Deum, & charitate erga proximum recapitulant, Sed quis Iudicare potest, Fratrem prorsus ignorare naturam fidei, ubi enim est fides, adest & spes & charitas, sunt enim indiuisa hæc tria, & res eadem. Ob sua incrementa & effectus

math. 22.